

Rigsdagstidende.

1856. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 136.

Syvende Session.

45de Møde.

Løvedagen den 2den Februar.

(Fortsat.)

Nørgaard (forts.): Jeg kan iøvrigt ikke forlade det Punkt, hvortil dette Forslag refererer sig, uden at udtale min Glæde over den Tanke, der er udtrykt i Regeringens Forslag, nemlig om Oprettelsen af Haandgjerningskoler for uconfirmerede Pigebørn. Det er en saa smuk Tanke, at jeg meget vil ønske, at den ærede Minister alvorligt vil have sin Opmærksomhed henvendt paa at faae sige Skoler oprettede. Jeg har i flere Aar tænkt meget over den Sag, men det har ikke været mig muligt at faae den Tanke realiseret, fordi der paa Landet næsten altid møder den Hindring, at man ikke kan faae saadanne Fruentimmer, som ere stiftede til at give en saadan Underviisning, samt at Eleverne, der skulle nyde godt deraf, ere for vidt spredte.

Hvad angaaer det Forslag, som jeg har tilføjet mig at stille til § 5, og som gaaer ud paa, at femte Stykke, første Passus af § 5 skal udgaae og komme til at lyde saaledes, som det vil sees af Endringsforslaget, saa har jeg altid været af den Overbeviisning, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, om Skoleraadet fik Ret til at give Understøttelse til begavede, fattige unge Mennesker, hvad enten de saa have Lyst til at uddanne sig til Skolelærere eller gaae ind i en anden Levevei. Hvad der har bevæget mig til at komme frem med Forslaget, det er den Erfaring, som flere Aars Kjendskab til dette Forhold har givet mig, og jeg er endmere blevet bestyrket i denne min Anskuelse ved hvad der er foregaaet ved den Skole, som jeg nærmest

har havt med at bestille. Til denne Skole har jeg været saa heldig for nogle Aar at blive skænket et Legat af 30 Rd., som er blevet udeelt i Portioner paa 10 Rd., og dette ubetydelige Legat har havt til Følge, at 15 unge Mennesker ere komne paa Skolen, som uden denne lille Hjælp slet ikke vilde have været istand til at komme der. Ja, denne ubetydelige Hjælp har endog bevirket, at selv en jordløs Huusmand derved har besluttet sig til at sende sin Søn paa Skolen. Jeg har desuden havt saamegen større Fornøielse af dette Legat, som de Elever, der have nydt det, Allesammen have gjort Skolen Ære, og Flere af dem ere senere gaaede ind i forskellige Stillinger. Nogle ere blevne Huuslærere, et Par Stykker ere gaaede Landmaalersveien, og der er endogsaa En, der i disse Dage har taget Præliminairexamen. Ved mit Forslag er heller ikke bestemt, at Skoleraadet skal give Understøttelse, men det faaer kun en Bemyndigelse dertil. En Understøttelse af den Art maa jeg, som jeg allerede før bemærkede, ansee for meget gavnlig, og naar Raadet f. Ex. anvender 100 Rd. eller 150 Rd. aarlig til dette Diemed, og der saa derved kunde bevirkes, at 10 eller 15 unge Mennesker maafee kunde erholde en videre gaaende Opdragelse og Underviisning, end der kan erholdes i Almueskolen, saa troer jeg, at det maa indrømmes, at disse Penge vare vel anvendte. Naar man saaledes ved en flere Aars Erfaring har seet Conseqventerne af, hvad der kan udrettes med saa ubetydelige Summer, saa kan man sige det med Bestemthed. Her er jo ikke Tale om store Summer, men om at udrette noget Smukt og Godt med en lille Sum, og jeg vilde derfor meget bede det ærede Thing om at give sit Samtykke til dette Forslag.